

3-05

Grod- Bladet

E-05

KLUBBFAKTA

SDK GRODMÄNNEN TÄBY

Adress: Box 211 18323 TÄBY

Postgiro: 853894-4

www.grodmannen.com

Klubben bildad den 1 mars 1972. Grodbladet, klubbtidningen utkommer i februari, april, juni, augusti, oktober och december. Presstopp för bidrag är 25/1, 25/3, 25/5, 25/7, 25/9 och 25/11.

Annonser: Ett nummer av Grodbladet: ½ sida 100:- helsida 150:- Helår: ½ sida 500:- helsida 800:-

Medlemsavgifter 2004

Med anslutning till SSDF: Familj 600:- Senior 450:- Junior 200:-

Utän anslutning till SSDF: Familj 400:- Senior 250:- Junior 100:- Dubbelansluten 250:-

(Det finns möjlighet att frånsäga sig SSDF anslutning. Vilket innebär att man inte har deras förmåner som t ex försäkring, dumpningsfonden och Sportdykaren. Våra egna förmåner som klubben erbjuder kvarstår.)

Grodmännens Styrelse

Ordförande: [Stefan Mann](#) Granskogens Gård 2 647 91 MARIEFRED 0159-203 02 0735-26 81 29

Vice ordförande: [Heléne Abrahamsson](#) Nyponvägen 2 186 45 VALLENTUNA 08-511 710 44 0735-11 71 02

Sekreterare: [Stefan Wiberg](#) Skyttegatan 31 193 32 SIGTUNA 08-592 551 72

Kassör: [Thomas Wiberg](#) Kragstalundsvägen 75 186 54 VALLENTUNA 08-510 125 76 0731-80 24 71

Klubbmästare: [Britt Marie Larsson](#) Hjälmarsvägen 31 120 53 ÅRSTA 0733-49 97 49

Funktionärer

Säkerhetsombud: [Per Carlsson](#) Sippvägen 31 183 63 TÄBY 08-756 61 94

Ungdomsledare: [Anders Nyman](#) Skåvsjöholmsvägen 3 184 94 ÅKERSBERG 08-540 276 07

Redaktör: [Lars Åke Fröberg](#) Rostockvägen 30 187 41 TÄBY 08-768 13 65 0708-76 83 22

Utfärdsansvarig: [Peo Stenljung](#) Helsingörsgatan 14 164 44 KISTA 08-751 78 44 0705-24 08 30

Webbmaster: [Jan Håkanson](#) Timotejvägen 8 187 69 TÄBY 08-756 64 29 0709-58 42 28

Materialförvaltare: [Krister Andersson](#) Lansenvägen 58 187 62 TÄBY 08-756 77 12

Dykledare

NAUI Instructor #24833 Stefan Mann 0735-26 81 29

NAUI Instructor #36238 Lars Åke Fröberg 0708-76 83 22

NAUI Divemaster #39370 Peo Stenljung 0705-24 08 30

NAIU Divemaster #40191 Heléne Abrahamsson 0735-11 71 02

Stefan M.

Heléne

Stefan W

Thomas

Britt Marie

Peo

Lars Åke

Janne

Bilder på Per, Anders och Krister kommer snart.

OMSLAGSBILD: ”Mosters kabanosser vid Rösjön””

Ordis har ordet

Eftersom Stefan har det svårt att få tiden och räcka till just nu så har jag har fått äran att skriva några rader till ”ordis har ordet” denna månad.

Trots att det står juni i min kalender springer jag fortfarande runt i fleecetröja och huttrar. Med två veckor kvar till midsommar hoppas jag verkligen att värmen kommer snart. Trots kylan har vi varit flitiga med utfärder under våren och medlemsantalet har stigit till 132 stycken. Tyvärr regnade vår grillfest i juni bort. Men det hindrar oss inte i vårt försök att skapa nya traditioner. Det kommer en vår nästa år också.

Ni glömmer väl inte bort kontrollrenset den 28 juni. Vi behöver både dykare och linskötare. Kvällen avslutas som vanligt runt grillen där historierna och skratten flödar fritt. Vid vårens rensning var det en väldigt bra uppslutning. Det tackar vi för. Pengarna vi får för badrenset används till att betala vår pooltid i Tibble badet. Höstens pooltid är bokad och startar den 6 september.

Vår hemsida har flyttat till en ny server. Flytten har gått smärtfritt och allt verkar fungera som förut. Vår webmaster, Janne, har återigen visat vad han går för.

En väldigt stor anledning till varför många går med i en dykkklubb är för att man saknar någon att dyka med. Om det inte finns några utfärder i kalendariet som passar just dig finns det en annan utväg. Ta saken i egna händer. Som inloggat på hemsidan kan du nämligen hitta medlemsmatrikeln med kontaktuppgifter på våra medlemmar. Det finns nog gott om dyksugna medlemmar i stugorna runt om. Vår utfärdsansvarige Peo kan säkert tipsa om några bra dykplatser. Har du inte fått några inloggningsuppgifter till hemsidan kan du kontakta webmaster@grodmannen.com

Till hösten väntar många fler roliga aktiviteter och resor. Bland annat är både Bastekärr och Gotland bokad. Våra ”grodmän” har som tradition att hitta på något kul runt allhelgonahelgen. Jag skulle gärna se att vi ”grodkvinnor” inte är sämre vi och startar en egen tradition. Kom med förslag så hittar vi på något roligt.

Och till sist skulle jag vilja påminna om att grodbladet inte kan få nog med bidrag. Har du varit med om något roligt? Skriv till redaktor@grodmannen.com och berätta.

Jag önskar er alla en riktigt trevlig sommar och hoppas att ni får många trevliga dyk.

Vi ses till hösten!

Heléne Abrahamsson
Vice ordförande SDK Grodmännen

Gröna Lund 2005 med Fridykarna

Tisdagen den 21 maj var det dags för avslutning för ungdomarna som dykt under hösten 2004 och vintern 2005. Denna gång var vådrets makter ännu en gång med oss. Solen värmdde oss som åkt till Gröna Lund denna kväll.

Som så brukar bjöd klubben på inträde och i år blev det även en bit mat för alla som var med.

Det åket friskt av alla utom jag men nästa år blir det nog ändring på det.

Klubben tackar för denna säsong och hoppas nästa blir bra.

Vi sätter igång tisdagen den 6 september. Vi håller på till luciadagen i år, tisdagen 13 december. Vilka datum som gäller för vintern 2006 återkommer jag med i slutet av året.

Undertecknad Thomas Wiberg, kassör

Badrenset 2005

Tisdagen den 17 maj var det dags för badrenset och i år var det en av de bästa på senare år. Det kom ca 15 personer så det blev inga problem att få ihop dykare och linförare denna gång.

Vädrets makter var med oss denna majkväll. Molnen sprack upp och solen värmdde oss denna kväll.

Jag blev linförare till Lars Åke och Heléne på Rösjöbadet. Sikten var bra denna kväll. Ganska snabbt blev det napp. Ett stort antal burkar och flaskor t o m en kundvagn fick de upp. Vid de andra baden blev det också en del skräp bl a en cykel enligt utsago.

Efter ett tag kom vår duktiga klubbmästare Britt Marie med grillen för att förbereda att utfodra oss dykare och linförare. Som vanligt var korvarna goda och alla blev mätta.

Nytt för i år hade vi med oss vår inköpta kompressor för att fylla flaskorna till de dykare som ställt upp. Efter ett antal försök kom vi igång med detta.

Hoppas att vid kontrollrenset den 28 juni vi kommer vara lika många för ju fler vi blir desto fortare kommer vi kommer rensa badplatserna. Även vid detta tillfälle kommer det att bjudas på korv Även kompressorn kommer att finnas där för fyllning av flaskorna.

Undertecknad Thomas Wiberg, kassör

Knarkfynd när dykare gjorde rent

Två stora påsar med knark, kundvagnar, papperskorgar, ölburkar och framförallt cyklar var några av de mer eller mindre vanliga fynden som gjordes i vattnet vid Kornhamnstorgs kaj i går eftermiddag. Fem dykarlag tävlade om vinsten i Håll Sverige Rents tävling.

I fyragradigt vatten och med en och en halv meters sikt letade dykare från klubbarna KTH DK och LM Dyk skrot och skräp på storstadens botten. I samband med Håll Sverige Rents städdagar mellan den 11 och 17 april anordnades för första gången en dykstädning med hjälp av Svenska Sportdykarförbundet.

- Tyvärr blir kajer som den här ofta soptippar, säger Joakim Brodahl, programansvarig för Håll Sverige Rent.

I år är det bara Slussen i Stockholm som får sig i en uppfräschning på botten, men tanken är att nästa år göra om tävlingen på flera håll i landet.

På mindre än två timmar fylldes en container på 15 kubikmeter. Vinnare i tävlingen blev laget KTH 1, som fick prissumman på 5 000 kronor. Några av de mest intressanta fynden blev en bagagevagn från Arlanda och en finsk karaokeskiva i intakt skick.

Men allra intressantast var två paket, hårt lindade med gaffatejp. Polis tillkallade och paketen visade sig senare innehålla sammanlagt 2,6 kg hasch.

Enligt Joakim Brodahl fanns beredskap för annorlunda fynd, bland annat med tanke på det stympade lik som har hittats vid Centralbron och där alla delar ännu inte är återfunna.

- Vi har varit i kontakt med rikskriminalen och de har redan genomskött vattnet ordentligt. Men jag har ett nummer att larma polisen fort om vi hittar något som till exempel vapen.

Polisen ska nu analysera paketen för att se om det går att få fram mer information. Håll Sverige Rents skräpplockardagar hålls för fjärde året i rad och engagerade i år 63 000 personer runt om i landet.

Publicerat 16 april 2005 05:42

*En raggare var ute ensam o gled en kväll på Närkeslätten.
Helt plötsligt fick han syn på en skitsnygg blondin,
varpå han stannar o vevar ned rutan.
Hon stoppar in huvudet o frågar vad han
vill varpå han blixtnabbt kör upp
rutan så att hon fastnar med huvudet,
sprintar ut o sätter på henne i röven.
Efter detta går han in i bilen igen o säger
stolt: VI raggare har våra knep!
Då säger blondinen:
Det har vi bögar också!*

Vrakplundring utanför Marhällan

Vraket Kaskelot utanför Marhällan har plundrats. Två ornament i mässing i form av en kompassros har försvunnit någon gång mellan senaste lördag och måndag.

Det var när Kristoffer Joelsson var ute och dök i måndags utanför Marhällan som han upptäckte plundringen. Det är frågan om två ornament i mässing i form av en kompassros som satt på fören av vraket, berättar han. Han har nu meddelat händelsen till polisen. Vraket Kaskelot, en tvåmastad segelbåt, upptäcktes för två år sedan, i maj 2003, av Christian Ekström.

- Det var en privatperson som ägde den, men när han var på semester i Spanien lånade han ut den åt två andra personer. När hon sedan förläste 1972 kunde man inte hitta vraket, så man trodde att det var frågan om försäkringsbedrägeri. Försäkringsbolaget anställde personer för att leta upp vraket, men man lyckades inte, berättar han.

Kompassrosen i mässing är symbolen för medlemskap i Svenska kryssarklubben, vilket gjorde att man i början förväxlade Kaskelot med ett annat fartyg som också var medlem i klubben. Däremot märkte man genast att fartyget inte alls var skadat, och hade helt enkelt sjunkit där hon låg. 30 meter ligger hon på, ett djup som är ovanligt på Åland, förklarar Ekström. Men det mest fantastiska var att hon var helt orörd, det var jättebra dykning.

Begränsad tid

Tidsintervallet när plundringen kan ha ägt rum verkar vara synnerligen begränsat. I lördags var Ville Lundqvist med sitt företag Oxygene och gjorde ett dyk klockan 14.00.

- Då fanns ornamenten kvar, säger han bestämt.

På måndag dök Kristoffer Joelsson där ungefär klockan 17.00 och upptäckte stölden.

Dessutom var Kristian Ekstrand i närheten på söndag mellan 9.00 och 16.00 och dök på Nederland, och under den tiden såg han inga andra fartyg i närheten.

På sjöbevakningen har man inte sett något speciellt, men poängterar att småbåtstrafiken nu har satt igång på allvar, så det rör sig en hel del också kring Marhällan.

Några närmare uppgifter om båtrörelserna i området vill man inte lämna ut.

Hålla hemligt

För dykningsföretagen är det här en olycklig händelse.

- Det är orörda vrak som gör att det kommer dykturister till oss, ett plundrat vrak är ju inte intressant, säger Christian Ekström.

Han menar också att det känns speciellt irriterande eftersom bytet från den här plundringen bara är något som kommer att samla damm på någons bokhylla.

- Det får en ju att undra hur mycket man egentligen ska meddela allmänheten när man hittar ett vrak. Kanske man inte borde offentliggöra det alls, funderar han.

Ny jakt efter nazistskatt i Österrike

GÖSSL. Ida Weissenbacher pekar mot mitten av den lilla alpsjön Toplitzsee.

- Där sänkte nazister över sextio tunga kistor under de sista krigsdagarna, säger hon. Sjön har en mytisk lockelse på skattjägare. Snart börjar en ny dykexpedition.

Toplitzsee är en idylliskt belägen sjö i de österrikiska alperna, åtta mil öster om Salzburg. Nu är allt rofyllt kring sjön som ligger omgiven av höga och bitvis skogsklädda berg. Men om ett par veckor kommer dykare att ge sig ner i det mörka vattnet för att söka efter kistor och lådor som skattjägare och hobbyhistoriker tror ligger på den drygt hundra meter djupa sjöns botten.

Det är inte första gången som dykare kammar igenom Toplitzsee. 1959 hittade en expedition, ledd av den tyska tidskriften Stern, flera kistor med förfalskade pundsedlar. Senare har ammunition och delar från en försöksanläggning där nazisterna testade vapen fiskats upp ur djupet. Drömmen om att hitta guld eller andra dyrbara skatter har däremot aldrig slagit in. Men sextio år efter andra världskrigets slut behåller Toplitzsee sin dragningskraft på skattjägare, bland annat genom historier som den som 80-åriga Ida Weissenbacher berättar om vad som hände en dag i början av maj 1945, alldeles i krigets slutskede.

- Klockan var fem på morgonen när SS-männen bankade på dörren, säger hon. På en gräsplan i utkanten av byn Gössl stod SS-männens lastbilar med mellan sextio och sjuttio stora kistor på flaken. Den då 20-åriga Ida Weissenberger beordrades, tillsammans med tre andra bybor, att med häst och vagn transportera kistorna den sista kilometern från Gössl till Toplitzsee.

- Det var den här vägen vi använde, säger hon när vi åker mot sjön. Hon förbjöds att titta efter vad som hände med kistorna, men såg ändå hur de sänktes i sjön från en flotte.

- Där var det, säger hon och pekar mot sjöns mitt. Men vad de innehöll vet jag inte.

Vad man däremot vet är att flera nazitoppar hade hus i området, och att fascister från länder som Ungern, Slovakien och Kroatien sökte sig hit i krigets slutskede. Och sedan dess är berättelser i omlopp om naziskatter som ska ha grävts ner eller sänkts i sjöar.

- Det finns mycket kvar att hitta, tror Gerhard Zauner som har dykt i sjöarna i området i fyrtio år. Han har skrivit en bok om skatter som han tror ännu döljer sig i alpsjöarna. Han kommer också att ingå i sommarens nya dykexpedition som annars mest består av dykare från USA.

Vrak, oljefat och gamla trålar lurar på botten

Havsbottnen är full av överraskningar. En sådan var fyndet av den nedskjutna svenska DC 3:an sommaren 2003. Sedan dess har sökandet fortsatt i en radie på flera tusen meter runt flygkroppen, men nu är bärgningsgruppen ute på sin sista resa. Om några veckor är det slutsökt. Under de närmaste dagarna ska man plocka locka upp motordelar, instrument, en radioapparat och lite metalldelar som man redan har lokaliserat tillsammans med 155 andra föremål som inte har med DC 3:an att göra. Det kan låta mycket, men av dessa var 135 stenar. Resten var oljefat, färgburkar och en trålvajer, berättar kommandörkapten Claes Lundin på Försvarmaktens operativa insatsledning, som lett sökandet. Dessa har man av naturliga skäl valt att inte plocka upp. När marinen är ute på sökuppdrag händer det inte sällan att man stöter på gamla skeppsvrak. Ofta är det fartyg från 40- och 50-talet som gått på en mina och sjunkit. Det kan också röra sig om skepp från 1700- och 1800-talet. Vraket märks nog ut i marinens stora databas - utan insyn från allmänheten. Inte ens historiker informeras om ett fynd, om de inte frågar själva. Att gå ut och berätta om var man hittat ett **vrak**inbjuder bara till plundring, menar kommandörkapten Lundin. Har de sjunkit ned i leran så kan de vara mycket välbevarade. Och någon brist på **vrak** råder det inte. Vraket efter DC 3:an förvaras fortfarande i ett bergrum på Musköbasen i väntan på den permanenta vilan på Flygvapenmuseet i Linköping. Den 13 juni reses en minnessten över den omkomna DC 3-besättningen på Galärvarvet i Stockholm. Fyra ur den saknas fortfarande.

DN 2005-05-17 CLAS SVAHN

© JÖRGEN HÅKANSSON / dykarna.nu

<http://vardag.sajberspejs.se>

© JÖRGEN HÅKANSSON / dykarna.nu

<http://vardag.sajberspejs.se>

Svensk dykare omkom i Norge

En svensk dykare i 40-årsåldern omkom i en dykolycka utanför Trondheim på tisdagsförmiddagen. – Mannen ingick i en grupp på tio dykare och fick problem strax före klockan tolv. Han togs upp ur havet och hjärt- och lungräddning sattes i gång. Mannen förklarades död klockan 12.30, berättar Dag Hjulstad vid polisen i Sör-Trøndelags fylke för NTB.

Aftonbladet text-tv
Publicerad: 2005-05-03

De reste en staty vid "världens fredligaste gräns"

Inför 60-årsdagen av krigsslutet strålade 4.000 finska krigsbarn och krigsveteraner samman i Haparanda, Torneå, för att resa en staty vid "Världens fredligaste gräns" till minne av krigsbarnen. På plats fanns såväl Finlands president Tarja Halonen som kung Carl Gustaf som avtäckte monumentet.

Timo Ekholm bestämde sig tidigt att möta upp i Haparanda, när Riksförbundet Finska Krigsbarn bjöd sina medlemmar att komma med. Med 400 andra, numera svenska före detta krigsbarn för han därför med Viking Line till Helsingfors den 23 april, där alla togs omhand för ett minnesprogram under rubriken "Med lapp runt halsen". Det var ju så de skickades hit i världshistoriens största barnevakning under andra världskriget. På det viset räddades minst 78 000 finska barn undan såväl ryska som tyska bomber.

Fann pappas grav

Timo var bara fyra år när han, ansvarig för lillebror Sami, fördes ombord på tåget mot Sverige eller Landet med Sockerdricka, som han sa. Om det berättar han i boken Krigsbarn 40 som kom ut på eget förlag förra året. Och Timo fick det bra. Han växte upp hos Inez och Manfred Ekholm på Ekskogens gård och sedan kriget tagit slut, blev han adopterad. Så han blev kvar i Sveri-

ge som så många andra finska krigsbarn.

- I Helsingfors letade jag upp min biologiska pappas grav på Hietaniemi kyrkogård, säger Timo. Han dog 1971 och ville ligga så, att han skulle kunna se Mannerheims staty. Det gjorde han också.

Kungen och presidenten

- Vi åkte ett specialchartratåg från Helsingfors till Haparanda. Vi var så många ombord, att lokföraren fick köra fram fyra vagnar i taget för att kunna släppa av oss alla på perrongen. Sedan var det kronor och euro i en enda röra. Vi var ju vid gränsen då. Dessutom var det skillnad i tid. Finland ligger ju en hel timma före oss.

Krigsbarnen och veteranerna möttes i ett späckat program av föreläsningar,

seminarier, högtidstal och konserter. Det var gemensamma middagar och gemensamt framförda nationalsånger.

Krigsbarn med status

Den lilla statyn som restes föreställer ett ledset, naket barn. Det avtäcktes av kung Carl Gustaf och finska presidenten Tarja Halonen.

- Finsk TV sände alltihop, medan svenska media knappt skrev en rad. Det hindrar inte, att många tårar rullade, säger Timo Ekholm. Det mest rörande talet höll landshövding Hannele Pokka i Torneå. Det finaste talet höll emellertid kommunalrådet Sven Erik Bucht.

- Vi vet att ni har funnits, sa han. Nu syns ni också. Och ni har fått status!

Monica Antonsson

På 60-årsdagen av krigsslutet restes en staty över de 78 000 finska krigsbarn som fördes till Sverige under andra världskriget. Statyn, vid världens fredligaste gräns, är här flankerad av den finska respektive svenska flaggan.

Hämtat från :
Vallentuna
Steget
2005-05-11

”Kontrollrenset”

Alla grodmän och kvinnor är välkomna att dela i klubbens badrens den 28 Juni. Detta är ett utmärkt tillfälle att göra ett avrostningsdyk under säkra förhållanden. Samtidigt som vi hjälper Täby kommun att rensa utomhusbaden. Som belöning bjuder vår klubbmästare Britt Marie på grillad korv i alla möjliga smaker.

Välkommen till Rösjön på Täbysidan kl 18,30 den 28 juni.

Något för dig som ska ut och dyka i sommar och saknar kompressor?

Nu kan Grodmännens medlemmar hyra en liten portabel bensindriven kompressor till självkostnadspris. Den ryms i en bil, fyller med ca 100 luftliter/min och är enkel att använda. Man kan hyra den för en dag, en helg eller en hel vecka.

Kostnaden är satt till självkostnadspris (filter etc).

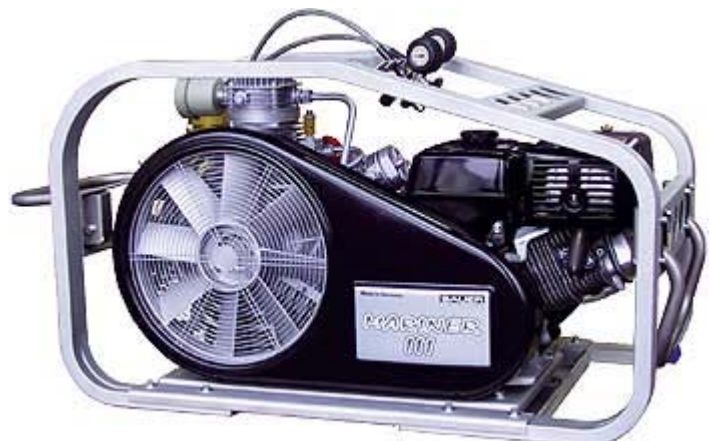
Dag	250:-	
Helg	500:-	(inklusive långhelger)
Vecka	1000:-	(5 dagar eller mer)

Kompressorn står hos materialförvaltaren Krister Andersson som även är ansvarig för uthyrningsschemat. Tänk på att Grodmännens aktiviteter har förtur på kompressorn. Tänk på att alltid lämna tillbaks en fulltankad bensindunk.

© JÖRGEN HÅKANSSON / dykarna.nu

<http://vardag.sajberspejs.se>

Hajattack

Bet sönder buren – turisten hamnade i öppet vatten

Vithajen gick till attack.

Den trasade sönder buren och lämnade en turist ensam i vattnet.

– Jag var övertygad om att jag skulle drunkna eller bli uppäten, säger Mark Currie, 32.

Han var på semester i Sydafrika och bestämde sig för att åka på en hajsafari.

Ett moment var att han klev ner i vattnet, skyddad av en bur, för att kunna se hajen så nära som möjligt. Ingen hade räknat med att hajen skulle attackera.

”Som en myra i bur”

Med sina sylvassa tänder trasade den snabbt sönder enda burväggen, och än värre – en av bojarna som gjorde att skyddsanordningen förblev flytande.

Kaptenen försökte mota bort hajen genom att slå den i huvudet med ett järnrör, men det gjorde den bara ännu mer rasande.

– Jag skakades omkring som en myra i en bur. Sen hörde jag hur den började knaka sönder, berättar Mark Currie för Evening Standard.

– Jag insåg att det bara handlade om att överleva.

När buren sjönk under Mark Currie blev han liggande i öppet vatten med den uppretade hajen simmande i cirklar runt båten.

Hade bara cyklop

– Jag hade inte ens några andningstuber, bara en cyklop. Jag var övertygad om att jag skulle drunkna eller bli uppäten.

– I normala fall är hajarna i området två, tre meter långa.

Kaptenen sa att det här var den största hajen han sett på över fem år.

Totalt låg Mark Currie, från Barrow-in-Furness i Storbritannien, i vattnet ett par minuter.

Till slut kunde båtens besättning få upp honom i säkerhet.

Kusterna kring Sydafrika är en av de platser i världen där sannolikheten att få se en vithaj är störst.

Varje år åker flera tusen turister, däribland svenskar, på olika former av hajsafarier i området.

Aftonbladet: 2005-03-26

Felringning

Från en affärsresa ringer en man hem. Pojken svarar.

hej min son, hur mår ni? Bra svarar pojken.

Var är din mor? Frågar mannen.

I sovrummet med en farbror, och de stönar mycket!

Vad säger du? Gå in i mitt arbetsrum och i översta byrålådan hittar du en revolver.

Ta den och skjut de.

Pojken lägger ner luren och snart hörs två smällar på andra sidan tråden

När pojken lufter luren igen så säger mannen:

nu tar du spaden och gräver en stor grop i trädgården.

Men pappa vi har ingen trädgård!

Mannen frågar: Ursäkta, är det inte hos Larssons?

Dyk och möt Djävulsrockan

Många dykares dröm är att komma i närkontakt med en djävulsrocka. I västra Australien uppfylls den. Under april dansar rockorna fram vid Ningaloorevet.

I skyn spejar två ensitsiga Cessnaplan efter en av havets bjässar. Platsen är Coral Bay i västra Australien, en liten ort som periodvis sjuder av liv. Orsaken är utflykterna till Ningaloorevet och möjligheterna att se havets största fiskar. Valhaj på sommaren, valar på hösten, dugonger (sjökor) om man har tur, ofta delfiner och djävulsrockor ungefär samtidigt som vitsipporna blommar i Sverige.

Djävulsrockan är en fred-

lig fisk som tillbringar dagarna med att finkamma botten efter krill. Namnet har den fått av sina två horn vid sidan av huvudet och sin svarta ovansida.

YASMINE HUNT arbetar som dykguide på Coral Bay Adventures och är noga med instruktionerna.

- Märk väl: Detta är inget zoo, ingen uppvisning, ingen show. Vi gör absolut ingenting för att locka rockorna till oss. Detta är fria djur, de gör lite som de vill, har ni tur får ni simma med dem, förklarar hon.

"Detta är fria djur, de gör lite som de vill, har ni tur får ni simma med dem."

YASMINE HUNT, DYKGUIDE

Reglerna är stenhårda: Man får inte simma framför djuret och inte röra det. Det bästa av allt är att alla simkunniga kan delta, bara man orkar med i tempot.

Ningaloorevet löper cirka

30 mil längs västra Australien och är en av kontinentens oupptäckta pärlor. Medan man på ostkusten får tillbringa en halv dag för att få en liten glimt av Stora barriärrevet ligger Ningaloorevet några fentag från stranden. Djurlivet och korallerne är nog så imponerande. En annan fördel är att man slipper de horder av turister som trängs på utflyktsbåtarna vid Barriärrevet.

DET KNASTRAR TILL i kortvågsradion, Cessnan har hittat en

svart skugga under ytan. På kommando hoppar vi i.

Det hela utvecklar sig till en simtävling. Djävulsrockan ökar farten och klumpiga turister försöker hänga med.

SÅ BÖJER ROCKAN hela kroppen bakåt i vad man kallar en "krill loop" - för att spara kraft och få i sig maximalt med plankton gör den en baklängessaltomortal. Den märker vår närvaro men fortsätter sin fantastiska dans. **ANDERS BLANK**

MAN FÅR INTE RÖRA rockorna, men har man tur låter de en simma med dem.

en alltför kort utvädringstid för de snabba vävnaderna som under dyket har hunnit bygga upp en hög mätnadsnivå. Erfarenheter från räddningsinsatser inom sportdykningen visar att 65 % av fallen med DCI är av neurologisk art, dvs. skador som påverkar ryggmärgen – en vävnad med halveringstid på enbart 12,5 minuter. För att förbättra utvädringen av dessa kritiska vävnader, och på så sätt undvika neurologiska typ II skador är det nödvändigt att förlänga uppstigningstiden.

Erfarenheter gjorda av pärldykare, och på senare tid även av 'tekniska dykare', som återinfört djupare stopp under sina dyk, visar att den typen av stopp har en avgjord fördel. DAN ville därför testa hypotesen om ett 'Djupt Stopp' kunde vara ett effektivt sätt att förhindra neurologisk DCI inom sportdykningen. Man utförde därför en studie med 22 frivilliga dykare där man, med hjälp av Doppler-detektor, mätte effekten som olika uppstigningsförfaranden och djupa kompressionsstopp hade på bildandet av bubblor i cirkulationssystemet. Resultaten jämfördes med vävnadsmättnader beräknade av en dykdator.

För testen planerades dyksekvenser av två på varandra följande 25-metersdyk, det första i 25 minuter och det andra i 20 minuter, med ett mellanliggande ytintervall på 3 timmar och 30 minuter. Mellan sekvenserna gjordes ett dykupphåll på minst 7 dagar. Dyken genomfördes med 8 olika uppstigningsprofiler (tabell 1) enligt följande:

- Olika uppstigningshastigheter, 3, 10 och 18 meter/minut som var för sig kombinerades med
- direkt uppstigning (undantaget direktuppstigning för 18 m/min som ansågs för riskabelt)
 - enbart ett stopp, på 6 meter
 - stopp på både 15 och 6 meter i 5 minuter vardera

Under testdyken utrustades dykarna med speciella "black-box"-datorer, där ingen (deco-)information visas på displayen. Detta för att undvika att dykarna såg, och därför riskerade att påverkas av den information som samlades in. Efter varje dyk kontrollerades antal bubblor i dykarens cirkulationssystem med hjälp av en Doppler-mätare i minimumintervall på 15 min under de första 90 minuterna och därefter upp till 48 timmar efter det sista dyket. Som vid andra liknande Doppler-studier, erhöles inga Doppler signaler från hjärtsäcken förrän 30-40 minuter efter det att dykaren hade nått ytan.

Efter det andra dyket hittades bubblor i 85 % av fallen. Av dessa var 67 % bubblor av en högre grad (jämförbar med 3-4 på Spencerskalan) medan 18 % var av en lägre grad (1-2 på Spencerskalan). För att kunna få en jämförande skala av dekompressionspåverkan definierade man ett "Bubbel Tals Index" (BTI) för varje testdykprofil (första dyk sedan upprepat dyk).

Tabell 1: Vävnadsmättnad i snabb vävnad och Bubbeltal baserat på olika dykprofiler

Profil	Uppstigningshastighet	Stopp	Medelmättnad i % av 5 min-vävnad	Medelmättnad i % av den 1:a 10-min vävn.	BTI 1: a / 2: a dyket	Total Uppstigning i min
1	10 meter/min	Inget	61	82	7,51 / 8,46	2,5
2	3 meter/min	Inget	48	75	8,78 / 9,97	8
3	18 meter/min	6m i 5 min	42	60	7,41 / 8,78	6,5
4	10 meter/min	6m i 5 min	43	65	5,39 / 7,07	7,5
5	3 meter/min	6m i 5 min	30	60	8,1 / 10,01	13
6	10 meter/min	15m i 5 min 6 m i 5 min	25	52	1,79 / 2,5	12,5
7	18 meter/min	15m i 5 min 6 m i 5 min	55	55	3,25 / 4,64	11,5
8	3 meter/min	15m i 5 min 6 m i 5 min	22	49	3,50 / 4,53	18

Helt i linje med den uppsatta hypotesen visade det sig att förekomsten av bubblor var direkt kopplad till den kritiska övermättnaden av de snabba vävnaderna (de med halveringstider mellan 5 och 20 minuter) snarare än till de långsamma vävnaderna. Detta visar på att det är just de snabba vävnaderna som är av kritisk betydelse under uppstigningen. Ju snabbare vävnad ju fler bubblor hittades

(dvs fler i 5- än 10-min.vävnad, fler i 10- än 20-min.vävnad osv). Inga symptom på dykarsjuka upptäcktes under studien. De högsta bubbeltalen per dyksekvens uppmättes vid direktuppstigning utan stopp, medan de lägsta uppmättes vid en uppstigningshastighet på 10 meter/minut med stopp på både 15 och 6 meter. Införandet av ett extra stopp på 15 meter såg ut att markant minska belastningen på vävnadstyperna, baserat på såväl antalet bubblor uppmätta med Doppler-mätare som vävnadsmättnad beräknad med dykdator för 5- och 10-minutersvävnader.

På det här sättet bekräftades att införandet av ett djupare och ett grundare stopp, för att undvika övermättnad av de snabbare vävnaderna, minskar både belastningen på vävnaden och antalet bubblor jämfört med vad som kunde uppmätas med Doppler-mätare både för dyk med direktuppstigning och dyk med enbart ett grundare stopp.

Trots att det med varierande uppstigningshastighet och antal säkerhetsstopp också uppmättes individuella skillnader i antalet bubblor mellan de olika dykarna, visar tabell 2 tydligt att de lägsta bubbeltalen enbart kunde uppnås genom tillägg av ett djupt stopp på 15 meter i 5 minuter (profil 6). Som motsats till det uppmättes de högsta bubbeltalen vid direktuppstigning med 3 meter/minut utan något stopp (profil 2). Tidigare studier har visat på att de höga siffrorna är direkt kopplade till en ökad risk för DCI.

Tabell 2: Förekomst av Doppler-mätta bubblor efter de olika dykprofilerna

Profil	BTI 1: a/2: a	% 0-värden	% låga tal	% höga tal	% mycket höga tal
1	7,51 / 8,46	9,7	63,9	17,4	9,0
2 (sämst)	8,78 / 9,97	10,0	50,6	19,4	20,0
3	7,41 / 8,78	16,0	56,2	19,8	8,0
4	5,39 / 7,07	18,6	62,8	10,9	5,7
5	8,1 / 10,01	5,1	65,4	19,2	10,9
6 (bäst)	1,79 / 2,5	64,7	33,3	2,0	0
7 (näst bäst)	3,25 / 4,64	34,5	64,3	1,2	0
8 (3: je bäst)	3,50 / 4,53	33,3	63,1	3,6	0

Vidare visar den här studien att en långsam och jämt uppstigning kan resultera i fler bubblor än en snabbare uppstigning med två stopp, ett djupare och ett grundare. Dessutom visades att den bästa metoden för att begränsa bubbelbildning, vilket normalt kan konstateras när man nått ytan, är kombinationen av en uppstigningshastighet på 10 meter/minuten, ett stopp på ca halva det uppnådda maxdjupet samt ett stopp på 5 meter i 3-5 minuter.

Dessa observationer tyder på att det är nödvändigt att revidera modellerna för utvärdering av de snabba vävnaderna för att kunna göra dykningen säkrare. Införandet av ett djupare stopp under uppstigningen tycks markant minska antalet bubblor som kan upptäckas med Doppler-mätning och belastningen av de snabba vävnaderna, vilket kan sättas i relation till det gasutbyte som sker i ryggmärgen.

Artikelförfattaren drar därför slutsatsen att ett djupare stopp markant kan minska risken för dykarsjuka av typ II. Vidare studier bör emellertid utföras för att bevisa det direkta sambandet mellan minskad bubbelbildning, belastningen av de s. k. snabba vävnaderna och inträffade fall av DCI.

De i artikeln beskrivna observationer och slutsatser kan endast relateras till de sportdykningsprofiler som studerats i fallen ovan. Resultaten av studien kan därför f.n. inte appliceras på dyk som planeras för större djup eller längre tider utan ytterligare studier och för dessa anpassade analyser.

Michael Bergström
NAUI Technical Instructor
Workshop Director

TEKNISK DYKNING

Kraven är höga..
Få är kallade..

Vi kan ge dig den bästa utbildningen

- Technical diver
- Intro To Tech
- Mixed gas blender & O2-service technician
- Nitrox diver
- Advanced Scuba diver

www.akersbergadykskola.se

08-540 636 22

AQUA-SPORT

BUTIKEN FÖR DYKARE

FULLSTÄNDIG SERVICE AV POSEIDON'S SORTIMENT
FÖRSÄLJNING

DYKARSKOLA

SERVICE (regulatorer, dräkter, apparater)

LUFTFYLLNING 200-300 BAR GM. PRIS 10:-

DYKSÄLLSKAP

DYKUTFÄRDER

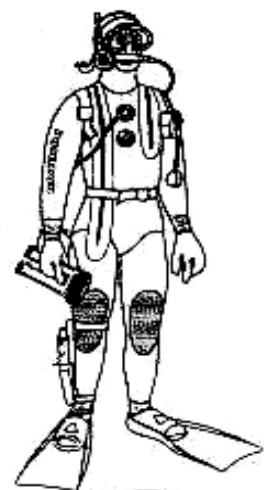
RÄNTEFRITT HYRKÖP PÅ 12 MÅNADER

Välkommen till oss på Katarina Bangata 79

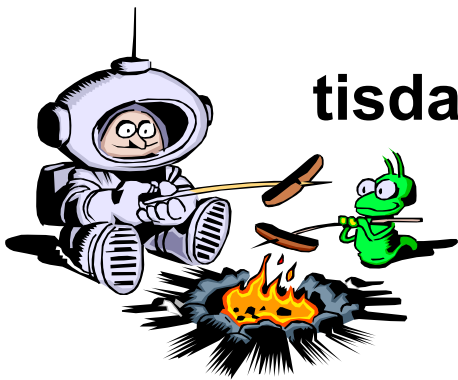
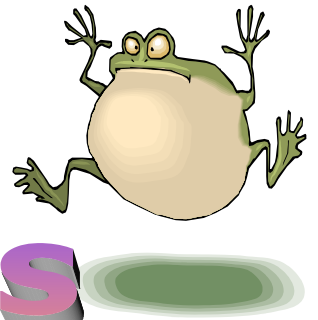
Tel. 08- 6447878 6411440 Fax 08-6426200

mail: info@aqua-sport.se

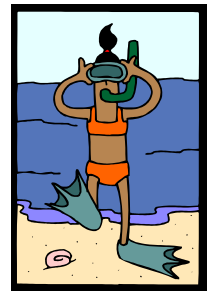
www.aqua-sport.se

UPPROP! Kontrollrens med grillkorv.

Kontrollrenset:
tisdagen 28 juni kl. 18.30
vid Rösjöbadet som
vanligt.

Belöningen bums:

Alla rensare bjuds på allehanda
korvmodeller från "Grodgrillen".

Belöningen sen:

Ett år till i Tibblebadet.

Ingen föranmälan behövs.

Vi blir jätteglada för att just Du
kommer och hjälper till.

Välkommen!

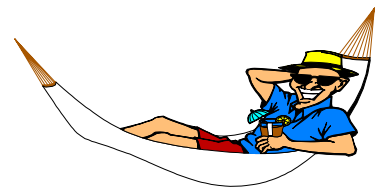
DYKUTFÄRDER PÅ GÅNG

**Trevlig semester önskar dykledarna
Vi kommer tillbaka i höst med ett späckat kalendarium.**

Du glömmer väl inte

Kontrollrenset 28 juni,
Bastekärr v32,
Bonaire 17 september
Gotlandsresan

Tibblebadet startar den 6 september och slutar på Lucia "festen" 13 december.

Har du något dyk ställe som kan vara intressant i höst så hör av dig till:
utfardsansvarig@grodmannen.com

Bastekärr 2005

**Sista chansen att följa med!
Anmäl dig före 19 juni.
Bara fem platser kvar**

I år är vi välkomna till Bastekärr den 6 augusti till 13 augusti.

För er som varit där är det väl onödigt med kommentarer. Men vi har fått nya medlemmar som inte har njutit av Köpingdykarnas underbara hus i Bastekärr, som ligger ca 1-2 mil från Hamburgsund. Grodmännen har besökt detta dyk-paradis sedan 1978, med undantag för något år. Som vanligt har vi 25 platser, och med facit i hand så vet jag att de går åt väldigt snabbt. Ring (mig) Lars Åke snarast på tfn 08-768 13 65 och boka in sommaren höjdpunkt, om du vill hänga med. *(Medlemmar har förtur.)*

Avgifter för 2005: Hela veckan inkl. dykning, båtutfärder, luft, boende, fika, te, trevliga kamrater, m.m. 2800:-

Rabatter: Barn 0-7 år 75% 8-16år 50% och 17-20 25%

Som vanlig bjuder Grodmännen på en hejdundrande räkfrossa med tillbehör.

Vi får hoppas på att den "nya" traditionen med Taco fest fortsätter.

Förskottsbetalning till postgiro 85 38 94 – 4

Senast 27/ 6 med 500:- per person.

Resterande betalas kontant till stugfogden innan räkfrossan.

Det går även bra att betala in hela avgiften i förskott så är allt klart.

Anmäl dig till Lars Åke på telefon 08-7681365

Välkommen till Bastekärr 2005!

